

DOOR DORON NAGAN

Op haar elfde wilde ze, overigens zonder direct aanwijsbare reden, fluit spelen. Nu is de Israëlsche fluitiste Sharon Bezaly een musicienne met een floreerende internationale carrière en een ontzagwekkende lijst cd's. Zij is blij dat zij zo'n acht jaar geleden bewust koos voor een solocarrière. "Nee, ik was niet bang dat ik niet zou slagen", zegt Bezaly, een prettige verschijning van halverwege de dertig. "Als je iets met zoveel passie begint, dan moet het gewoon lukken. Maar natuurlijk ben ik dolgelukkig dat het ook werkelijk zo is gelopen".

Bezaly is dit seizoen Artist in Residence bij het Residentie Orkest, waarmee zij drie verschillende concerten geeft, cd's gaat opnemen en een masterclass zal geven. Boven een bord spaghetti in de Haagse Passage praten we na afloop van een opnamesessie over haar opmerkelijke loopbaan. "Ik weet eigenlijk niet eens waarom ik fluit wilde spelen", zegt de Israëlsche fluitiste. "Mijn moeder is pianiste, maar ik had helemaal geen speciale muziekwensen. Israël is een mooi land als je jong bent – je hebt er enorm veel vrijheid en je bent altijd buiten. Dus ik zwom, speelde tennis, maar luisterde thuis wel naar klassieke muziek, naast pop en rock. Piano wilde ik nooit spelen, wat ik nu wel betreurt. Mijn ouders hebben mij, mijn broer en mijn zus nooit gedwongen om iets te doen. Maar op de dag dat ik aankondigde fluit te willen spelen, trokken ze hun wenkbrauwen op en zeiden: 'O, fluit?' Om ze te overtuigen van mijn serieuze bedoelingen kocht ik een blokfluit en heb ik mezelf leren spelen. Toen kreeg ik een dwarsfluit en na drie jaar maakte ik mijn solo-debuut met het Israël Philharmonic Orchestra en dirigent Zubin Mehta".

VAKANTIEVERBLIJF

Of er een bepaald soort karakter voor nodig is om solist te zijn? "Dat kunnen anderen beter zeggen. Ik weet alleen dat mijn passie muziek is en mijn instrument de fluit en dat de fluit een onderdeel van mijzelf is. Ik houd er inderdaad wél van om op een podium te staan. Er is een verhaal dat mijn ouders vertellen over toen ik drie jaar was en er tijdens een vakantieverblijf een entertainmentavond georganiseerd was.

'Ik weet alleen dat mijn passie muziek is'

Sharon Bezaly 'artist in residence' bij RO

Sharon Bezaly: 'Al klinkt het misschien een beetje belegen, ik voel me een wereldburger'. FOTO ANDERS KRISON

Iemand vroeg wie naar voren wilde komen en mijn ouders zagen mij ineens mijn hand omhoog steken en naar het podium lopen, waar ik niet meer vanaf wilde.

Ik houd van het podium, maar niet op een narcistische manier; eerder om het contact met het publiek. Dat vind ik iets kostbaars. Ik vraag mij wel eens af, waarom iemand een beetje zenuwachtig is voor hij het podium opkomt. Waarschijnlijk, omdat je dat speciale gevoel op het podium en dat contact met het publiek niet van tevoren kan voelen. Maar op het moment dat je het podium oploopt, voel je het. Op dat moment ben ik niet meer zenuwachtig, het is gewoon geweldig. Je krijgt enorm veel energie van het publiek. Daarom vond

ik de Promconcerten die ik onlangs in Wales gaf zo bijzonder. Gewoonlijk is het publiek stil en passief tijdens een klassiek concert. Maar op die Proms stonden de mensen overal, ze bewogen, reageerden fysiek op de muziek, zo'n live concert is dan fenomenaal. Ik dacht: dit is eigenlijk een normale reactie, een normale beleving van muziek. Toch zal dat in de concertzaal nooit gebeuren, omdat mensen daar worden geacht stil te zitten".

ZWEDEN

Aanvankelijk probeerde Bezaly haar internationale carrière vanuit Israël te regelen. Maar zij moest steeds frequenter reizen. Dus kwam ze naar Europa en bleef uiteindelijk in Zweden, vooral

vanwege platenmaatschappij Bis. Dit Zweedse label toonde van meet af aan een groot vertrouwen in Bezaly als fluitiste en maakte veel cd's met haar. Behalve bekend repertoire heeft Bis ook onbekende werken voor fluit en vooral nieuw werk, speciaal voor haar gecomponeerd, opgenomen. Het Fluitconcert van de Zweedse componist Kalevi Aho dat Bezaly nu met het Residentie Orkest zal spelen komt ook binnenkort op cd. "Aho schreef hiermee fenomenale muziek, en dan is het niet meer relevant dat het werk in 2002 geschreven is. Ik vind dat we onze hedendaagse componisten moeten steunen, zoals dat vroeger in Mozarts tijd ook gebeurde. Er is tegenwoordig in nieuwe muziek een tendens om terug te keren naar melodi-

sche lijnen en expressie. Dat zijn precies de aspecten die mij aanspreken. Ik heb nu tien concerten die speciaal voor mij zijn geschreven en ik moet zeggen dat ze allemaal op hun eigen manier melodisch zijn en mij ontroeren. Muziek gaat over emotie. En daarom is het niet belangrijk wanneer muziek is gecomponeerd, als zij je maar raakt. Ik voel me bevoorrecht dat ik deel kan nemen aan deze ontwikkeling, want wie weet, blijven straks een paar van die werken die voor mij geschreven zijn voorgoed in het repertoire".

HEIMWEE

Heeft zij, met Zweden als thuisbasis, heimwee naar Israël? "Ik heb al zoveel buiten Israël gewoond – ik heb in Parijs gestudeerd, ben toen naar Praag gegaan, vervolgens naar Salzburg, waar ik in de Camerata Academica van Sándor Végh speelde. Ik probeer zo vaak mogelijk terug te keren naar mijn familie in Israël, want mijn hart ligt zonder meer daar. Ik ben nu zowel Israëlsche als Zweedse, maar ik kan niet zeggen dat ik me nu honderd procent Zweeds voel. Toch is het een fantastisch land om te wonen. De levensstandaard is heel hoog, het is er weliswaar in de winter erg koud maar de zomers zijn prachtig. Ik zal me wel altijd honderd procent Israëlsch voelen, want waar je ook bent, je voelt je nu eenmaal verbonden met je land van herkomst. En in het geval van Israël ligt dat misschien nog wel extra gecompliceerd".

"Tegelijkertijd heb ik ook een andere identiteit, van een internationale musicus. En al klinkt het misschien een beetje belegen, ik voel me een wereldburger. Muziek is een universele taal en dat is het mooie ervan. Muziek brengt mensen van verschillende culturen bij elkaar. Ik ben altijd verbaasd wanneer ik in China of Japan ben, landen die zo anders zijn, als ik merk hoe sterk de band daar is met de muziek die ik speel. Dat is fascinerend. Muziek is zo een formidabel bindmiddel. Daarom is wat Daniel Barenboim doet met zijn East-West Divan Orchestra, gevormd uit musici uit Israël, Palestina én Arabische landen, echt fantastisch. Het is moedig ook, om op deze manier vijanden bijeen te brengen. Ik heb veel bewondering voor hem. En ik hoop echt dat er ooit vrede komt".

Ode aan een nieuwe kustbewoner

DOOR JILL STOLK

Marcel Verreck, (Den Haag 1960), cabaretier, columnist en presentator voor televisie en radio, debuteerde in 2002 met 'Een wondermiddel', een slapelozeliefdesgeschiedenis en een zeer gevarieerde verhalenbundel ineen. Nu is er een tweede titel: 'Kind van de kust'. Het werk wordt als volgt aangeprezen: 'Deze ontroerende en tragikomische toespraken omklemmen een rijke verzameling verkavelijke verhalen over steden, kusten, de tsunami, vaderschap, leed, liefde en de rest'. Voorwaar, inderdaad, er worden in dit 175 bladzijden tellende werk heel wat onderwerpen omklemd. Verreck verhaalt over de Haagsche Courant in de jaren zeventig, Prinsjesdag, het slopen van bioscoop Metropole, de begraafplaats Oud Eik en Duinen, het Zeehospitium, het Zuiderpark, over kalverliefde in de kelder van de kerk, Duinzigt, de Frederik Hendriklaan en de straat in Den Haag waar het gezin zal komen te wonen. Ja, aanstaande vader Verreck worstelt toch wel met het feit dat hij zijn geliefde Amsterdamse Pijp zal verlaten. De plaats waar hij met Theo van Gogh optrok, zijn straat waar de zwervers tussen de auto's pissen; dat is nu verleden tijd. Over Amsterdam echter geen gedicht of dichterlijke toespraken in deze bundel; Den Haag en Scheveningen valt die eer wel te beurt. 'Scheveningen in de mist' is echt een mooi gedicht. Mooi door zijn echtheid, mooi door de cadans, gesuggereerd door de golven die gehoord worden, maar niet gezien, want het mist. Een gedicht waarin weemoed doorklinkt en een hechte band met scheveningen-Den Haag. Hier zal het kind van Verreck en zijn partner straks opgroeien. De keus is gemaakt. Authentiek doen ook de toespraken of gedichten aan die de auteur voor zijn geborene kind schrijft. Het vaderschap dient zich aan als Verreck al een eind in de veertig is en dat brengt wat teweeg. Geldt voor vrou-

wen van die leeftijd een onverbiddeleke biologische klok, mannen zien zich evenzeer voor een grens geplaatst: de vrijheid is voorbij. Verreck zal niet meer zijn dag kunnen indelen als wel: optreden en uitslapen, bioscoopje's middags en slenteren en neerstrijken op een terrasje met wie je gezellig ontmoet.

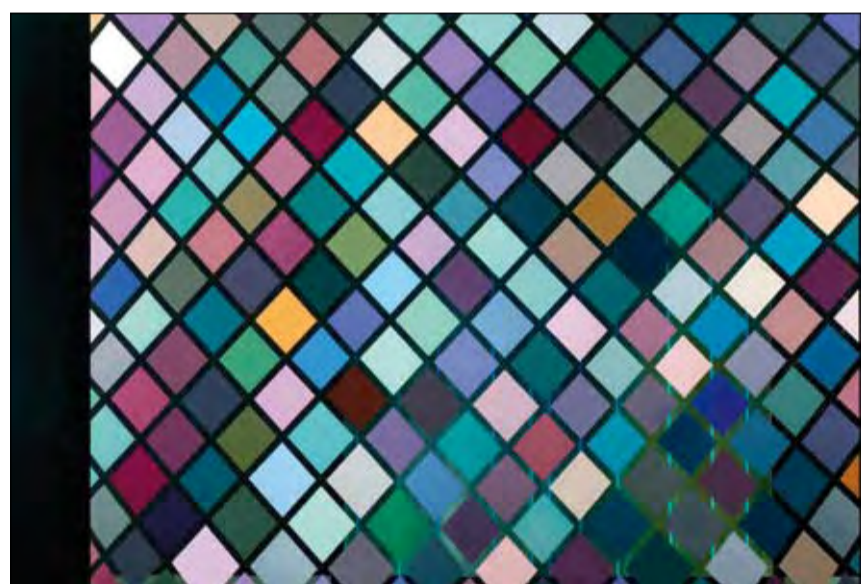
De auteur wil echter heel graag vader worden en in zijn gedichten voor zijn ongeborene kind lees je dit verlangen. Twee coupletten uit 'Iedereen een kind' maken dit halsreikend uitzien wel duidelijk: 'Ben ik straks ook gesloopt/ Door jouw blijde gehuil?/En raak ik ontroerd/ Door het vuil in je luijer? Loop ik straks met een buggy?/ Doe ik jou straks in bad?/ Mijn kleine gelukkie/ Mijn hart, word jij dat?'

ONTROEREND

Zo'n zestien gedichten is misschien wat mager voor een bundel. Maar een ontroerend dichtbundeltje voor een aanstaande Hagenaar is wel een heel mooi kraamcadeau! Nu is het dichtwerk uitgestrooid over deze 'rijke verzameling van verkavelijke verhalen.' De parels zijn verstrooid. Over een verzameling gesproken; geldt voor dit tweede werk van Verreck nu ook de uitspraak: Het geheel is meer dan de delen? Zijn de diverse elementen zo hecht gesmeed dat er zoiets heeft kunnen ontstaan als een boek met een ziel? Als je bijvoorbeeld de lichtvoetige beschrijving van de tsunami op het eiland Phuket (het echtpaar gaat op wereldreis voor de baby er is) eruit snijdt, blijft er nog steeds 'een verzameling' over. De fans die alles over Verreck willen weten, krijgen dan wat minder voer, maar voor 'het boek' maakt het niet veel verschil. Er hadden ook nog vijftientwintig bladzijden bij gekund. Wie zo'n makkelijk leeglopende pen bestuurt, vindt er nog wel een Haagse of Amsterdamse anecdoten bij.

Marcel Verreck: 'Kind van de Kust'. Uitgeverij: Neptunus Prijs: € 14,50. ISBN 978 90 5831 4772

Kiezen tussen kwaliteit en kwaliteit

Malin Persson, Fear of the dark (2007), OLIEVERF OP DOEK.

DOOR ROOS VAN PUT

Het is elk jaar weer hetzelfde; Hare Majesteit de Koningin reikt de Koninklijke Prijs voor Vrije Schilderkunst uit en de officiële kunstpers laat de dag daarna weten dat de ingezonden schilderijen allemaal wel weer erg braaf en weinig vernieuwend zijn. Ook dit keer weer was het riedeltje voorspelbaar. Maar kunstenaars die hun werk indienen worden veelal al vertegenwoordigd door gerenommeerde galeries, nationale en internationale. Dus er zal op de een of andere manier wel sprake zijn van een zekere kwaliteit. Voorspelbare, brave schilderijkunst of niet.

Dit jaar vielen de volgende vier kunstenaars in de prijzen: Pascal van der Graaf, Simon Hemmer, Malin Persson en Marjolijn de Wit. Namen die binnen de kunstwereld een soort gemeengoed zijn. Want werk van Marjolijn de Wit is al een paar jaar te zien bij de Haagse galerie Livingstone. Ook wordt zij vertegenwoordigd door galerie Willy Schoots in Eindhoven. Binnen haar schilderijen – gebaseerd op figuratie – gebeurt ontzettend veel. Althans, de suggestie wordt gewekt dat er levendigheid is, zichtbaar

(geschilderd) en onzichtbaar (in de verbeelding van de beschouwer dus). Bekend is een ouder schilderij van haar. Van een lieflijk landschap. Een typisch degelijk Hollands stukje natuurschoon. Met als detail; een vliegtuig in de lucht. Een element waar in die tijd nogal wat dreiging van uit ging, gezien de gebeurtenissen van die donkere dag in september in de Verenigde Staten. Het is typisch voor haar schilderij; je denkt naar iets gewoons te kijken, maar het totaalbeeld wordt uiteindelijk toch ongewoon. Door een subtiel element, wat ook niet eens meteen in het oog springt. Maar je blik wordt op het laatst gekanteld. Precies wat kunst moet doen.

MALIN PERSSON

Ook de naam van prijswinnaar Malin Persson doet bellen rinkelen. Deze van oorsprong Zweedse kunstenaar wordt vertegenwoordigd door een gerenommeerde galerie, door Diana Stigter te Amsterdam. Een galerie die zich doorgaans presenteert op prestigieuze internationale kunstbeurzen als de Frieze Art Fair in Londen en op de Nada in Miami. Dit zijn kunstbeurzen met strenge selectiecommissies. Je wordt als galerie niet

zo maar toegelaten. Word je als kunstenaar door dergelijke, internationaal opererende galeries opgepikt, kun je er bijna zeker van zijn dat je een goede carrière te wachten staat. Grote internationale verzamelaars wenden zich bijvoorbeeld voor aankopen tot dit soort galeries.

Persson kreeg de Koninklijke Prijs voor Vrije Schilderkunst omdat de jury de mening was toegedaan dat 'zij op subtiele wijze experimenteert met lagen verf en ritmes om begrippen als ruimtelijkheid, open en gesloten te onderzoeken.' Het resultaat is, aldus het juryrapport 'van een tegelijk poëtische en stoere schoonheid.'

Pascal van der Graaf en Simon Hemmer gaan ook met een onderscheiding naar huis. De eerste omdat deze kunstenaar met zwart/wit schilderijen aantoont dat een dergelijke kleurcombinatie volgens de jury zeker ook 'bont' kan zijn. De tweede omdat deze als het ware jongleert met verf. Wie denkt dat de jury wat mooie woorden heeft gevonden om de werken te typeren, zou de tentoonstelling moeten bezoeken, want als er iets van is dat van toepassing is op de kunst van Hemmer is het wel jongleren. Met kleuren en vormen dus. In verf. Opmerkelijk genoeg viel Tim Braden buiten de boot. Ook al weer zo'n naam binnen de eigentijdse kunst, zo'n talentvolle kunstenaar. Braden wordt vertegenwoordigd door galerie Timothy Taylor in Londen, een grote naam in galerieland. Deze galerie presenteert zich eveneens op de 'usual suspects' beurzen als bijvoorbeeld de Frieze in Londen. Dat andere goede en inmiddels al gewaardeerde kunstenaars buiten de boot vielen, zegt dus niets over de kwaliteit van het werk. Kwaliteit heeft geen onderscheiding nodig, wordt vanzelf wel opgepikt. Niettemin is zo'n Koninklijke Prijs op zak zeker niet slecht voor je kunstenaars CV. En ook niet voor je portemonnee, want elke winnaar ontvangt 6000 euro. Waarover geen belasting hoeft te worden betaald.

Koninklijke Prijs voor Vrije Schilderkunst. Te zien in het Gemeentemuseum tot en met 6 januari 2008. Zie www.gemeentemuseum.nl.